



RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKS ajakohastamine ja riigireformi edasised etapid

Pärnumaa

30. august 2019



RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKS-i ajakohastamine

Eesmärgid ja vajadus

1. **tuvastada olulised ümberkorralduse vajadused KOV korralduses** peale reformi;
2. **vähendada nõudeid ja täpseid ettekirjutusi** (eelkõige KOV sisekorralduse küsimustes), et anda omavalitsustele **suurem enesekorraldusõigus**, kus see on otstarbekas;
3. **parandada vastuolulised ja aegunud sätteid**, tagada õigusselgus, kõrvaldada lüngad;
4. **suurendada paindlikkust**, et võimalda haldusreformi järgselt uute väljakutsetega toimetulekuks (*nt teenuspiirkonnad ja koostöö*).
5. **kaasajastada**, sõnastada regulatsioon keeleliselt lihtsamaks.

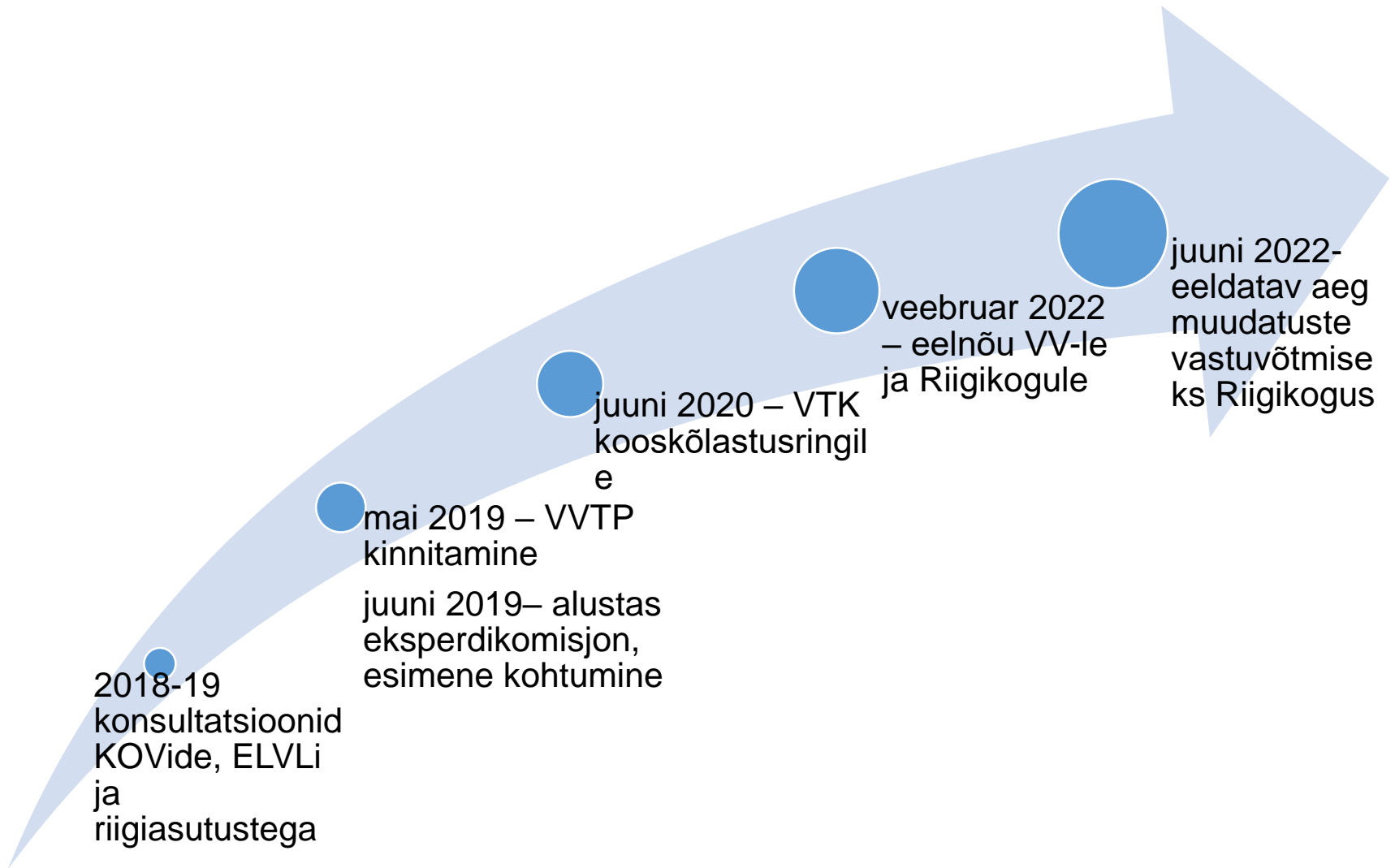
Arvamuste kogumine

- 03.09.2018 kohtumine Õiguskantsleri bürooga
- 20.09.2018 kohtumine Riigikontrolliga
- 02.10.2018 kohtumine Kagu-Eesti linna ja vallasekretäridega Valgas
- 08.10.2018 kohtumine Riigikogu põhiseaduskomisjoni ja Riigi valimisteenistuse ametnikega
- 16.10.2018 kohtumine Kesk-Eesti linna ja vallasekretäridega Tartus
- 23.10.2018 kohtumine ELVL-iga
- 30.10.2018 kohtumine Ida- ja Lääne-Virumaa linna- ja vallasekretäridega Rakveres
- 30.11.2018 kohtumine Lääne-Eesti linna- ja vallasekretäridega Haapsalus
- 04.12.2018 kohtumine Põhja-Eesti linna- ja vallasekretäridega
- 12.02.2019 KOKS töötuba linnade ja valdade päevadel
- 31.01.2019 arutelu ekspertidega
- 04.06.2019 KOKSi eksperdikomisjoni esimene koosolek

KOKS eksperdikomisjon

- 1) **Jaak Aab** riigihalduse minister (komisjoni esimees)
- 2) **Kaia Sarnet** Rahandusministeeriumi regionaalvaldkonna aseantsler (komisjoni aseesimees)
- 3) **Sulev Liivik** Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja
- 4) **Mart Uusjärv** Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna juhataja
- 5) **Ave Viks** Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik
- 6) **Jan Trei** Eesti Linnade ja Valdade Liidu asedirektor
- 7) **Andres Laisk** Saue vallavanem
- 8) **Mihkel Juhkami** Rakvere Linnavolikogu esimees, Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse aseesimees
- 9) **Pipi-Liis Siemann** Türi vallavanem, Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse aseesimees
- 10) **Rait Pihelgas** Järva vallavanem
- 11) **Mikk Lõhmus** Lääne-Nigula vallavanem
- 12) **Karin Tenisson-Alev** Järva vallasekretär
- 13) **Toomas Sepp** Tallinna linnasekretär
- 14) **Jüri Mölder** Tartu linnasekretär
- 15) **Liis Juulik** Saaremaa vallasekretär
- 16) **Veikko Luhaid** Narva-Jõesuu Linnavolikogu esimees
- 17) **Georg Sootla** Tallinna Ülikooli avaliku poliitika professor
- 18) **Sulev Mäeltsemees** Tallinna Tehnikaülikooli emeriitprofessor
- 19) **Airi Mikli** Riigikontrolli nõunik
- 20) **Vallo Olle** ekspert
- 21) **Priit Vinkel** riigi valimisteenistuse juht

KOKS muutmise ajakava



Omavalitsusvaldkonna arendustegevused VVTPs

Tegevus	Ajakava
KOV korraldusüksuste õiguste laiendamine (SiM)	august 2019
ETHS ja KOÜS muudatused (RM)	VTK november 2019/ eelnõu juuni 2020
KOV eelarvelise iseseisvuse suurendamine (RM)	november 2019
maa korraline hindamise ja maamaksu seaduse ettepanekud (KeM)	jaanuar 2020
teede võimalik üleandmine KOV-idele (MKM)	märts 2020
teenustasemete juhtimisinstrumendi platvormi loomine (RM)	juuni 2020
KOV rolli suurendamine ettevõtluskeskkonna arendamisel (RM)	juuni 2020
kohalike maksude seaduse muutmise ettepanekud (RM)	juuni 2020
analüüs KOV vee-ettevõtete konsolideerimiseks (KeM)	november 2020
KOV ühised ülesanded (RM)	jaanuar 2021
detsentraliseerimise juhised ja ettepanekud (RM)	veebruar 2021



RAHANDUSMINISTEERIUM

Riigireform

Riigireform

- Riigireform on valitsuse üheks poliitiliseks prioriteediks.
- Riigireform on vajalik eelkõige selleks, **et Eesti saaks edukalt hakkama demograafiliste trendide mõjudega piiratud ressursside tingimustes.**
- Riigireformi elluviimisega soovitakse saavutada mõjusam ja tõhusam riigiülesannete täitmine, kvaliteetsem avalike teenuste pakkumine, valitsussektori paindlikum ja vähem bürokraatlikum töökorraldus ning valitsussektori kulutuste suhteline vähenemine.
- **Riigireformi üldeesmärk: tõhus valitsemine**

Valitsuskabineti otsused 01.08.2019

- Kiideti heaks riigihalduse ministri esitatud riigireformi esialgne tegevuskava 2019-2023. Tegevuskava täiendatakse detsember 2019.
- Otsustati analüüsid ja ümberkorraldused haridus-; maa, regionaal ja planeeringute-; põllumajanduse ja toidu-; keskkonna- ning transpordivaldkonnas.
- Toetati üle-eestilist regioonidesse värbamise põhimõtte juurutamist avalikus sektoris.

Riigireformi tegevuskava 2019-2023

- Riigireformi tegevused koos vastutajate ja tähtaegadega. Valdavalt tulenevad tegevused VVTP 2019-2023.
- Põhifookuses **strateegiline planeerimine ja eesmärgistamine** (tegevuspõhine eelarvestamine), **riigiasutuste valdkondlikud ümberkorraldused, tugitegevuste konsolideerimine** (arvutitöökoha ja seotud IT teenuste analüüs ja ettepanekud), **bürokraatia vähendamine** (sündmusteenuste projekt), **regionaalpoliitika** (riigimajade loomine maakonnakeskustesse, üle-eestiline regioonidesse värbamine).

Valdkondlikud ümberkorraldused

- 2019. aasta novembriks analüüs **haridusvaldkonna ühendameti moodustamise** kohta. Projekti raames viiakse 1. aprilliks 2020. a Riigi Tugiteenuste Keskusesse kahest asutusest (SA Innove ja SA Archimedes) üle rakendusüksuse ülesanded ning arvestusteenuste (personali-, palga- ja finantsarvestus) osutamine kõigist konsolideeritavatest asutustest.
- 2020. aasta märtsiks **maa-, regionaal- ja planeeringute valdkonna ühendameti moodustamise** analüüs.
- 2020. aasta märtsiks **transpordi planeerimise ja investeringute valdkonna ühendameti ning transpordi järelevalve valdkonna ühendameti** moodustamise analüüs.
- 2020. aasta märtsiks analüüs võimaliku **keskkonna valdkonna ühendameti** moodustamise kohta.
- Maaeluministerium valmistab ette ettepanekud **põllumajanduse ja toiduvaldkonna ühendameti** moodustamise otsustamiseks.

Üle-eestilise regionaalse värbamise põhimõtted

- Soodustada avalikus sektoris asukoha neutraalset ja pealinnavälist värbamist positsioonidele, kus tööülesanded ja töökoha profiil seda võimaldavad (vastava hinnangu annab värbav asutus)
- Värbav asutus hindab, millistesse regioonidesse on võimalik antud ametikohale värvata.
- Töötamine regioonis tähendab töötamist riigiasutuste kasutuses oleval büroopinnal (tagatud füüsiline keskkond ja arvutitöökoht).
- RKAS tagab paindlikuks värbamiseks operatiivselt kinnisvaralised lahendused vähemalt maakonnakeskustes.
- Rahandusministeeriumi keskne tugi (kinnisvara, personalijuhtimise põhimõtted, koolitused)
- **Eesmärk vähendada 2023. aastaks keskvalitsuse asutuste töötajate osakaalu Tallinnas 42%-ni.**

Riigimajad

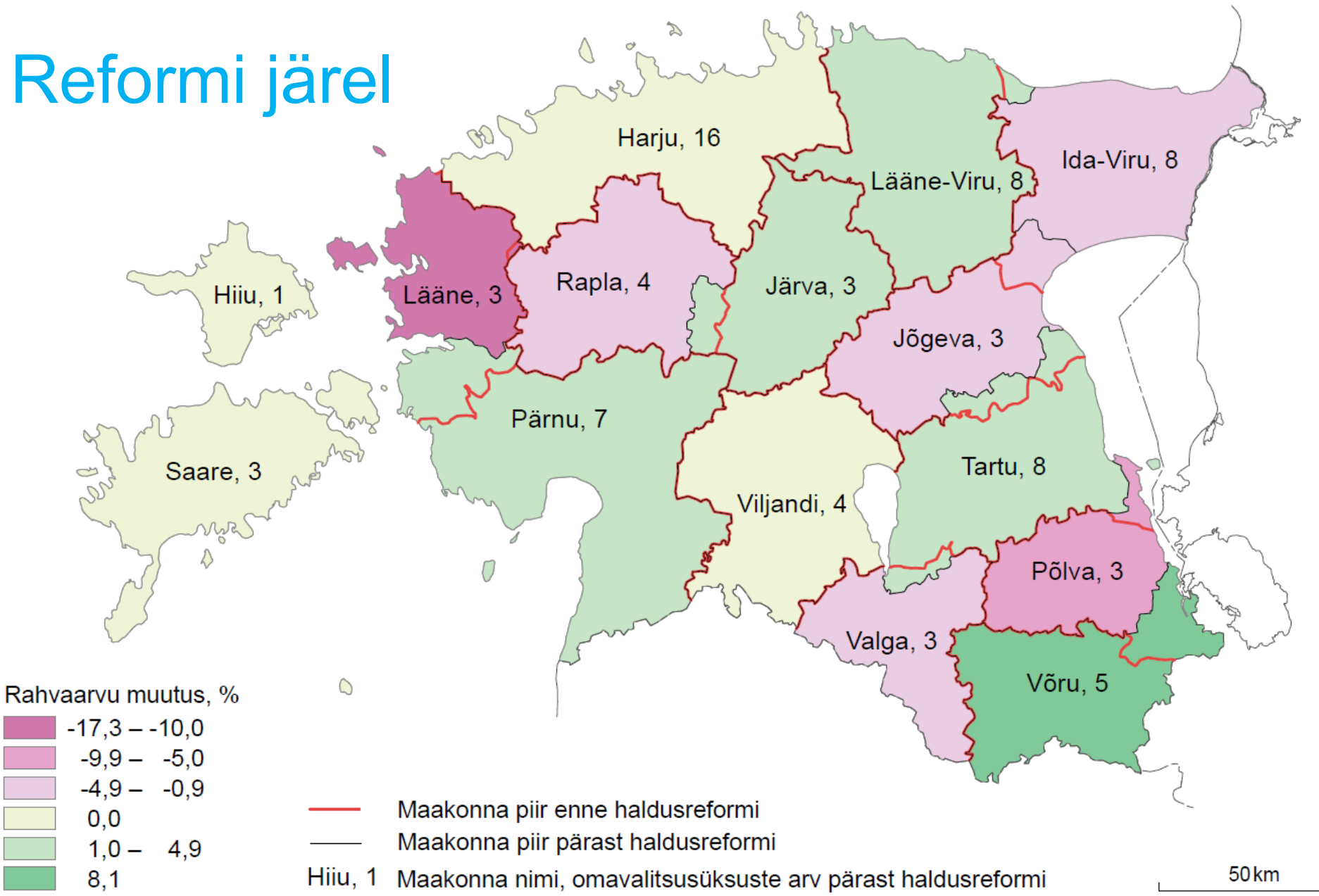
- Riigimajade rajamise eesmärgiks on sarnaste teenuste pakkumine ühest asukohast, riigiteenistujate suurem koostöö asutuste üleselt, kaugtöökeskkonna võimaldamine
- Luuakse kõigis maakonnakeskustes peale Tallinna ja Tartu.
- Esimene riigimaja valmis Viljandis. Järgmisena valmivad Pärnu, Rapla, Jõgeva, Valga.
- Pärnus riigimaja aadressil Akadeemia 2 (endine maavalitsuse maja, valmis 2020 november) ning maaelu ja keskkonnamaja aadressil Roheline 64 (valmis 2020 august).



RAHANDUSMINISTEERIUM

Haldusreformi tulemus

Reformi järel



Kohalike omavalitsuste suurus enne ja peale haldusreformi

	Enne haldusreformi jaanuar 2017	Haldusreformi järgselt jaanuar 2018
KOVide üldarv	213	79
Alla 5000 elanikuga KOVid	169	17
Üle 11 000 elanikuga KOVid	16	28
Elanike arvu mediaan	1887	7739
Pindala mediaan	180	512

Haldusreformi järgselt

- Piirkondade ühtlasema arengu eesmärgile aitab kaasa senise liigse killustatuse vähenemine, koondades kokku igas piirkonnas vajalike arenduste tegemiseks finantse ja spetsialiste.
- Suuremates omavalitsustes paremad võimalused (sh mastaabiefektist) arendada välja spetsiifilisemaid teenuseid elanikele (nt koduhooldustöötaja, sotsiaaltransporditeenus, tugiisikud, arhitekt).
- Suurenenud on teenuseid korraldavate ametikohtade osakaal (nt lastekaitse, juristid, IT-juhid, sisekontrolörid, järelevalve ametnikud) - eeldus paremaks teenuste osutamiseks.
- Erinevad sotsiaaltoetused ja töötajate palgad reeglina ühtlustatud ülespoole (ühinejate senine kõige kõrgem tase). Mõnel pool ühtlustamine veel pooleli või järk järguline.

Ametikohtade arvu muutused ühinenud omavalitsustes kompetentside lõikes

Allikas: „Haldusreformi käigus toimunud kohaliku omavalitsuse ametiasutuste teenistuskohdade muutused“, Rahandusministeerium 2019

	Enne ühinemist (keskmiselt KOVis)	Peale ühinemist 2018 (keskmiselt KOVis)
Juriidiline võimekus - juristid	0,3	1,3
Finantsjuhtimise võimekus - finantsjuhid	0,5	1,1
IT valdkond	0,3	1,4
Arendusvõimekus	0,6	1,8
Ehitus ja planeerimine	1,1	4
Maa ja maakorraldus	0,8	1,8
Keskkond (sh heakord)	0,5	1,6
Sisekontroll/ järelevalve	0,3	1,3



RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!